

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Paul von Hindenburg

Včeraj ob 9. uri dopoldne je v gradu Neudecku v Vzhodni Prusiji v 87 letu starosti umrl nemški državni predsednik feldmaršal Paul von Beneckendorff und Hindenburg in s tem dovršil svoje življenje, ki je bilo polno naporov, pa tudi velikih zmag in triumfov. Rojen kot sin pruskega majorja Roberta von Hindenburga in njegove žene Luise, rojene Schickarove, se je posvetil že po stari tradiciji vojaški karieri in postal leta 1866. poročnik, v času torej, ko je izbruhnila znana vojna med Prusijo in Avstrijo. V bitki pri Kraljevem Gradcu je bil istega leta lahko ranjen, pozneje pa je naglo napredoval in se udeležil vojne leta 1870/71. kot poveljnikov adjutant. Po tej vojni je služboval pri različnih polkih in prišel leta 1877. k generalnemu štabu. Leta 1888. je postal šef pehotnega oddelka pruskega vojnega ministrstva, leta 1893. poveljnik oldenburškega pehotnega polka, l. 1897 generalni major, l. 1900 pa poveljnik 28 divizije v Karlsruhe, leta 1903 poveljujoči general 4. armadnega zbora v Magdeburgu.

Prava kariera pa se je za pokojnega Hindenburga začela šele s svetovno vojno. Dne 22. avgusta leta 1914. je bil imenovan za poveljnika 8. armade, dne 1. novembra leta 1914. je prevzel vrhovno poveljstvo nad vsemi nemškimi četami vzhodne fronte, dne 27. novembra pa je postal generalni feldmaršal. Toda s tem njegova pot ne konča, saj ni bila zaključena. Leta 29. avgusta 1916. je stopil na čelo generalnemu štabu in ostal na tem mestu do 3. julija leta 1919, nakar se je umaknil v Hannover. Po smrti predsednika republike Eberta so mu združene desničarske stranke ponudile kandidaturesn za državnega predsednika, ki je pa ro za državnega predsednika, ki je pa sprva ni hotel sprejeti. Vdal se je šele na ponovne prošnje in intervencije in bil dne 26. aprila leta 1925 izvoljen za vrhovnega voditelja nove Nemčije. Svoje mesto je nastopil dne 12. maja istega leta ter po 7letnem predsedovanju bil pri zadnjih volitvah predlansko leto ponovno izvoljen kljub vsem naporom narodnih socialistov, ki so hoteli spraviti na to mesto svojega tedanjega še samo strankinega voditelja Adolfa Hitlerja. Tako je Hindenburg bil nemški državni predsednik skoraj 9 let.

Za časa svetovne vojne si je Hindenburg kot vojskovodja pridobil veliko popularnost pri vsem nemškem narodu, ki se je po izvolitvi za državnega predsednika še povečala, tako, da je postal nazadnje nekak simbol Nemčije, katero je vodil v najbolj usodnih dneh notranjih razprtij, bojov in zmag narodnih socialistov. Po svojem notranjem bistvu je bil zvest načelom tiste nemške visoke družbe aristokratov, militaristov in plutokratov, ki jim razne reforme tistih, ki so po vojni s svojo številčno močjo dobili v državi nadoblast, niso bile posebno pri srcu. Prav tako pa tudi do zadnjega ni bil posebno naklonjen narodnim socialistom in njihovemu voditelju Hitlerju. Prav z njegovo podporo je bil izvršen nekak tihi državni udar, ki je privedel na vlado člane takozvanega »Herrenkluba« pod vodstvom sedaj že pokojnega generala Schleicherja in pozneje sedanjega dunajskega poslanika Papena. S to vlado je hotel Hindenburg zapreti Hitlerju pot do oblasti v Nemčiji, toda ni se mu posrečilo. Ogromne Hitlerjeve volilne zmage in zmede, ki so nastale iz bojov me nacisti in komunisti, so ga naposled prisilile, da se je vdal v usodo in dovolil januarja l. 1932.

Hindenburg zadnji predsednik Nemčije

Položaj tik po Hindenburgovi smrti - Hitlerjevo pismo Fricku - S Hindenburgom je umrl zadnji predsednik države - V septembru glasovanje - Komentarji francoskih listov

BERLIN, 3. avgusta. Smrt državnega predsednika Hindenburga je razglasil včeraj osebno po radiu propagandni minister dr. Goebbels ob 9.45. Razglasiti bi se bila morala že pol ure prej, kar se pa ni zgodilo zaradi tega, ker se ni bilo ukrenjeno vse za zavarovanje reda in miru. Vlada je že ves prejšnji dan in zvečer razpravljala o ukrepih v primeru predsednikove smrti. Odredila je, da so napadali oddelki in čete zasedli vse javne zgradbe. V vojašnicah pa je bilo koncentrirano vojaštvo. Črna zastava je bila obešena najprej na palači predsedstva, nato pa še na ostalih javnih zgradbah. Ob razglasitvi smrti je postal položaj povsod zelo resen, vendar ni bilo mogoče pričakovati nobenih iznenadenj. Znano je sicer, da bi konzervativci in vojaški krogi želeli obnovitev monarhije, a so sami prepričani, da za to sedanjí čas ni najugodnejši. Vendar še vedno upajo, da bo pozneje za državnega predsednika izvoljen eden izmed njihovih kandidatov, tako n. pr. princ Filip Hesenski, ki je poročen s hčerjo italijanskega kralja, ali pa vojvoda Brunšviški, ki je v sorodstvu z angleškim dvorom. Toda taka rešitev predsedniškega vprašanja bi bila mogoča samo po novem državnem udaru redne vojske. To se pa vsekakor ne bo zgodilo, ker nihče ne želi še novih komplikacij. V vrstah generalov državne vojske ni enotnosti in je zato bila proglašitev Hitlerja za državnega predsednika z dobro ali slabo voljo odobrena. Vojni minister Blomberg je takoj odredil novo zaprisego zvestobe Hitlerju. Tekst prispege se glasi: »Prisegam pri Bogu s svečano prisego, da se bom pokoril brez omejitev voditelju države in naroda nemškega Adolfu Hitlerju. Pripravljen sem v vsakem primeru izpostaviti svoje življenje kot dober vojak, da izvršim to prisego«.

BERLIN, 3. avgusta. Združitev funkcije državnega kancelarja in državnega predsednika je bila sprejeta v nemški politični javnosti z mešanimi občutki. Med tem, ko smatrajo narodni socialisti to kot logično posledico totalizacije, vidijo drugi v tem kršitev ustave. Da zaduši z enim mahom vse te komentarje, je naslovil Adolf Hitler na državnega ministra dr. Fricka sledeče pismo:

»O priliki nesreče, ki je zadela nemški narod in z željo, da se združitev funkcije državnega predsednika in državnega kancelarja zakonito uredi, Vas prosim, da vzamete sledeče na

znanje: 1. Veličina osebnosti pokojnega državnega predsednika von Hindenburga je dala naslovu državnega predsednika enkratni in neugasni spomin. Ta naslov je postal neločljiv od velikega pokojnika. Zaradi tega Vas prosim, da me v bodoče uradno in neuradno imenujete kot državnega poglavarja, samo državnega kancelarja ali voditelja (Führerja). Ta odločitev velja za vso bodočnost. 2. Želim in odjemam, da ukrene državna vlada vse potrebno, da dobi moje imenova-

nje za voditelja poslov predsednika države čimprej ustavopravno sankcijo nemškega naroda. Stojim na stališču, da izhaja vsa moč in oblast iz ljudstva, zato hočem, da nemški narod v svobodnih volitvah potrdi mojo funkcijo. Zaradi tega Vas prosim, da storite takoj vse potrebno, da se to vprašanje postavi pred nemški narod. — Adolf Hitler.

V političnih krogih se sedaj zatrjuje, da bo izvedeno glasovanje, ki naj potrdi novo funkcijo Adolfa Hitlerja že v septembru.

PARIZ, 3. julija. Vsi listi razpravljajo o izpremehi, ki je nastala v Nemčiji po Hindenburgovi smrti. »Matin«, »Journal« in še nekateri drugi dnevni pravijo, da Hitler niti ni počakal na Hindenburgovo smrt, ampak se je že prej polastil njegovih funkcij. To pomeni začetek diktature, ki bo, četudi le prehodnega značaja, vodila ali v obnovo monarhije ali pa ustavne republike. Treba je počakati, da vidimo, ali bo Hitler ustanovitelj nove dinastije ali predhodnik nove republike. Gotovo pa je, da njegova zvezda ne more še bolj zasijati. Zanimivo je, da je izvršil državni udar velikan, katerega noge se tresejo. Odslej je Hitler dejanski gospodar Nemčije. Z njegovo odgovornostjo in višino moči je pa postala večja tudi njegova osamelost. »Figaro« pravi, da ima sedaj Hitler večjo moč kakor jo je imel katerikoli Hohenzollern, vendar pa vojska še ni spregovorila zadnje besede.

Položaj nove avstrijske vlade

TIHI BOJ MED OBEMA SKUPINAMA. NOVI NAČRTI ITALIJE, KI POMENIJO NOVE ZAPLETJAJE.

DUNAJ, 3. avgusta. Narodnosocialistična vstaja je sedaj že popolnoma likvidirana in je življenje na Dunaju ter po ostali državi zopet normalno. Ne more se pa reči, da bi bili z zmago režima in sestavo nove vlade rešeni že vsi avstrijski problemi. Vsem je namreč znano, da v vladi ni sloge in se bo tihi boj med zmernimi krščanskimi socialisti, katere zastopa kancelar dr. Schuschnigg, in radikalnimi italofilskimi Heimwehrovci nadaljeval. Notranje politične težkoče bodo še zelo velike, prav tako pa tudi zunanje politične. Vmešavanje Italije v avstrijsko notranjo in zunanjo politiko jemlje kancelarju Schuschniggu svobodo akcije. Kakor se zatrjuje, pripravlja Rim novo akcijo, ki bi utegnla povzročiti nove zapletljaj. Po tej akciji naj bi se s strani velesil in sosedov zagotovila Avstriji večna neutralnost, za kar pa ne bo mogoče najti soglasnosti velesil in ne sosedov. Prav tako pa želi Rim tudi re-

stavracijo Habsburžanov, kar zopet pomeni odpor sosedov.

Begunci v Varaždinu

VARAŽDIN, 3. avgusta. Včeraj je prispelo v Varaždin zopet 34 novih beguncev iz Avstrije. Skupno se je zbralo v Varaždinu 1032 beguncev, od katerih jih je tu še 541, dočim so ostali bili odpisani v Bjelovar in Požego. Danes je pa prispelo sem še 9 koroških beguncev, ki so vsi Slovenci in žele ostati v Jugoslaviji.

»JUNAKI« V ZAGREBU.

ZAGREB, 3. avgusta. Včeraj so prispeli na sokolski zlet bolgarski junaki, katere sta pripeljala starešina Dimitrij Lazov in voditelj Josip Bureš. Z njimi je prispelo tudi 27 članov bureškega ruskega Sokola. Bolgarski telovadci, ki so sedaj prispeli prvič v Jugoslavijo, so bili silno navdušeno sprejeti.

so segali preko njega in jih ni mogel več obvladati. Že nekaj tednov je bilo znano, da se večer njegovega življenja nagiba h koncu in so mu šteli le še kratki dnevi. Živel jih je v svojem gradu Neudecku v Vzhodni Prusiji, obdan od svojih najbližjih in zastražen po četah redne vojske, katerim je poveljeval njegov sin polkovnik Oskar von Hindenburg. Zadnje ure je preživel v agoniji, in vsa Nemčija in ž njó ves svet sta vedela, da mu ni več rešitve. Včeraj dopoldne se je poslovil za vselej od Nemčije, kateri je

žrtvoval vse sile svojega nenavadno dolgega življenja. Boj za njegovo nasledstvo se ni vnel, kakor se je pričakovalo. Adolf Hitler je izvršil to, kar je že dolgo nameraval: postal je sam poleg kancelarja še predsednik republike, združil tako v svoji osebi obe ti dve vodilni funkciji in postal neomejeni gospodar tretje države. S Hindenburgovo smrtjo je prav za prav šele postal to, kar je vedno hotel postati. S tem je pa tudi prevzel nase vso odgovornost pred nemškim narodom, Evropo in ostalim svetom.

Dnevne vesti

Mednarodni šahovski turnir v Mariboru

Mojstri kraljevske igre prispejo v Maribor jutri popoldne - V nedeljo dopoldne bo pričetek turnirja

Bogat na raznih pestrih prireditvah je letošnji Mariborski teden. Uprava se je potrudila, da bi nudila obiskovalcem čim več. Najpomembnejša med vsemi prireditvami letošnjega tedna pa je nedvomno mednarodni šahovski turnir, ki ga je organiziral Mariborski šahovski klub v priložnost 15-letnice svojega obstoja. Je to prva velika šahovska prireditev v Mariboru in tretja največja v naši državi sploh. Doslej smo imeli v Jugoslaviji le mednarodna šahovska turnirja v Rogoški Slatini in na Bledu.

Mednarodni šahovski turnir se bo odigral v spodnji kazinski dvorani in je lista udeležencev že definitivna. Udeležili se ga bodo svetovna šahovska prvakinja miss Menčíkova in češkoslovaški šahovski prvak Rejfiš, nadalje Lajoš Steiner iz Madžarske ter mednarodni šahovski mojstri prof. dr. Astaloš, dr. Dressga in Va-

sja Pirc, kakor tudi zastopnik ljubljanskega šahovskega kluba Vidmar junior in zastopnika mariborskega šahovskega kluba Kramer in Stupan. Mednarodni šahovski mojstri bodo prispeji v Maribor jutri popoldne in bo zvečer že zrebanje za turnir. Prvo kolo se bo odigralo v nedeljo 5. avgusta in sicer od 8.30 do 13.30 in od 15. do 17. ure; nadaljnja kola pa se bodo odigravala naslednji dan od 9. do 11. ure. Zadnje kolo bo odigrano 15. avg. od 8.30 do 13.30 in od 15. do konca vseh partij.

Za zmagovalce na mariborskem mednarodnem šahovskem turnirju je določeno 5 nagrad, in sicer za prvaka 1. nagrada v znesku 3.000 Din. 2. zmagovalca nagrada v znesku 2.000 Din, 3. nagrada 1.500 Din, 4. 1.000 Din, 5. pa 800 Din. Nagrajeni pa bodo tudi ostali igralci, in sicer po 100 Din za vsako točko.

Koroški in štajerski nemčurji med hitlerjevskimi begunci

Med onimi narodnimi socialisti, ki so po zlomu klavrne vstaje v Avstriji pribežali k nam v Jugoslavijo, so številno zastopani koroški in štajerski nemčurji, ki so zatajili svoje slovenstvo in postali »nemški« nacionalisti. Že to samo daje gibanju malo čudno podobo, da se bore celo z orožjem v roki za rasistični nemški nacionalizem ljudje, ki so rasno vse nekaj drugega kakor Nemci. Vsi ti »nacionalisti« so sinovi slovenskih staršev in govore tudi še sami naš jezik. In sedaj so se bili za Nemčijo, kakor pred štirinajstimi leti pri koroškem plebiscitu za Koroško in Avstrijo. Takrat so bili prav mnogi izmed sedanjih emigrantov naši najtesnejši sovražniki, ki so z besedami, pestmi in orožjem agitirali proti Jugoslaviji. Štirinajst let kasneje so se z besedo, pestjo in orožjem uprli Avstriji in poiskali zatočišča v — Jugoslaviji. Kako jim neki mora biti pri srcu, ko prihajajo kot izdajalci svojega slovenskega pokolenja, Jugoslavije in raposled še Avstrije v Jugoslavijo? Pač sijalen dokaz, kam vodi renegatstvo, kakšne ljudi ustvarja potujčevanje! Zavedni koroški Slovenci, ki so leta 1920. glasovali za Jugoslavijo, so ostali sedaj lojalni Avstrijci. Prav tako pa so izdali Avstrijo tisti Nemci, ki jih je Avstrija naselila med koroškimi Slovenci kot pomemčevalno gardo iz Nemčije in nemških dežel Avstrije. Dober nauk. Bo kaj zalegel? Dvomimo...

Maistrovi borci. V soboto ob 9. uri zvečer prijateljski sestanek v gostilni Žohar. Tržaška cesta. Julij Gustin.

Mariborski odvetniki, razen treh, so pristali na uvedbo tkzv. angleške sobote, zato njihove pisarne ob sobotnih popoldnevih do preklica ne poslujejo in so za občinstvo zaprte. Ta sklep naj blagovoli občinstvo vzeti na znanje in ga upoštevati.

Telefonska številka Združenja sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev za dravsko banovino v Mariboru je 28-48.

»Perunaši« in prijatelji kolesarskega sporta so vabljani na izlet k Devici Mariji v Brezje gostilna Zupan, ki ga priredi kolesarska sekcija Sv. Peter dne 5. avg. Zbirališče je ob 2. uri popoldan na Kralja Petra trgu. Zdravo.

Podaljšanje policijske ure za gostilne in kavarne. Na podlagi paragrafa 4. naredbe o policijski uri bo za časa Mariborskega tedna podaljšana policijska ura za vse kavarne do 4. ure z omejitvijo točenja alkoholnih pijač do 2. ure, ostalim gostilniškim podjetjem razen buffetov pa do 2. ure.

Uvodni tečaj za učiteljstvo. Na bano-vinski vinarski in sadijski šoli je bil pretekli torek odprt 11dnevni uvodni tečaj za učiteljstvo, ki se namerava posvetiti vzgoji in strokovnemu pouku kmetičke mladine na kmetijskih tečajih. Tečaj obiskuje 35 učiteljev iz raznih krajev naše banovine. Pauk obstoja v zavednem metodičnem uvajanju iz narodopisja, naroučnega zdravstva in drugega.

Izlet z avtobusom v Ribnico na Pohorju. To nedeljo, 5. avgusta, bo vozil ob lepem vremenu avtobus iz Maribora do Ribnice in nazaj. Odhod ob 5. uri zjutraj, vrnitev v Maribor ob pol 9. uri zvečer. Voznina tja in nazaj 50 Din. Vozni listki bodo numerirani in je zagotovljen sedež po vrstnem redu prijave. Prijave sprejema: Lojze Strašnik, Podravska tiskarna, Gregorčičeva ulica 6, telefon 20-38, do sobote ob 12. uri.

Moletovo lutkovno gledališče samo še danes v »Veliki kavarni«. Jutri popolnoma nov spored.

Poziv davčne uprave. Stranke, ki so izročile davčni upravi za mesto Maribor stare obveznice 2½% držav. loter. rente za vojno škodo v zameno v času do 13. julija 1934 se vabijo, da dvignejo pri tej upravi nove obveznice osebno proti priznanici in oddaji ustreznih izvirnih rezervov, in sicer v času od 8.—12. ure.

Češkoslovaški Sokoli na poti skozi Maribor. Včeraj popoldne ob 5. uri je peljal posebni vlak češkoslovaške Sokole na jubilejni zagrebški sokolski zlet. Na glavnem kolodvoru jih je pričakovalo večje število mariborskih Sokolov in vojaška godba. V imenu mariborske sokolske župe in v imenu zveze SKJ jih je pozdravil župni tajnik Dočimovič, v imenu mariborske JČ lge upokojeni minister g. dr. Kukovec, v imenu mariborskega Češkega kluba pa g. Bureš. Polni navdušenja so severni bratje krenili ob vihrarnem vzklikanju proti belemu Zagrebu, kjer jim je bil prirejen svečan sprejem.

Poseben vlak je odpeljal Sokole mariborske župe v Zagreb. Že s sinočnimi vlaki je prispelo v Maribor večje število Sokolov in Sokolic iz vseh krajev župnega področja, ki so namenjeni na zlet v Zagreb. Že zgodaj je danes zjutraj oživel glavni kolodvor, odkoder so se odpeljali Sokoli mariborske sokolske župe s posebnim vlakom. Bilo jih je okrog 1200, med njimi okrog 500 telovadcev, nad 200 telovadk, okrog 200 odbornikov, nad 30 članov prednjaških zborov ter ostalo članstvo. S posebnim vlakom je odpotoval tudi župni starosta dr. Gorišek. Vodstvo pa je bilo v rokah župnega načelnika Komaca iz Ptuja.

Žalostna smrt otroka. Nezgodna kronika na deželi beleži že več primerov nesrečne smrti malih otrok. Tako je pred dnevi doletela nesreča tudi posestnika Potočnika v Spodnjem Jablanju pri Cirkovcih. Njegov 2 in pol leta stari sinček Franc se je neopaženo priplazil do globoke mlake na vrtu in padel vanjo ter se utopil. Domači so ga delj časa iskali vsepovsod ter ga naposled našli mrtvega v mlaki. Tak tragični primeri naj bi bili resen opomin posestnikom na deželi, da je potrebno globoke mlake ograditi, otrokom pa posvečati več pazljivosti.

Nov most preko Dravinje. Preteklo nedeljo je bil izročen svojemu namenu novi most čez Dravinjo v Spodnjih Lažah. Novi most je iz armiranega betona in je stal okrog 40.000 Din. Pri slavnostni otvoritvi se je zbrala množica tamkajšnjega prebivalstva, za katero je most velikega pomena.

Avstrijsko germanstvo. Kaj čudni občutki prevzamejo človeka, ko studira priimke voditeljev Avstrije, režimske in opozicionalne. Saj tvorijo večino tisti, ki jasno in glasno pričajo, da so tisti, ki jih nosijo, postali Nemci šele sami ali kvečje mu po svojih pomemčenih starših. Med imeni hitlerjevcev iz vseh avstrijskih dežel, zlasti pa iz Koroške in Štajerske, tvorijo večino slovenska, potem pridejo češka, italijanska in druga; nemška so v manjšini. Dollfusov morilec Planeta, češko ime, morilec inomoškega šefa policije Vurnik, slovensko ime. In tako gre po vrsti. Državni kancelar Šušnik, ministri Bureš, podtajnik Karvinsky, prejšnji ministri Jakonič, Šumi itd., državni predsednik Miklas, Dollfusov sluga Jedlička, vratar Sedlaček, socialistični voditelji in župani Zajc, Muhič, Vališ, voditelja narodnosocialističnih književnikov na Dunaju Jalušič in Bogdanovič itd. itd. Tam kje v Ameriki ali na Japonskem si morajo res misliti, da Avstrijci niso Nemci in nimajo zato ti nobene pravice boriti se za »Anschluss«. Po teh imenih bi bila Avstrija še najprej slovenska. In res, Avstrijo vodijo večinoma slovenski renegati in njih sinovi, in to režimsko, hitlerjevsko in marksistično. Nekateri so bili v mladih letih celo še zavedni Slovenci, kakor n. pr. Šumi, ki je celo studiral s podporo slovenskih nacionalistov in nacionalnih društev. Nič čudnega ni potem, da so ujeli med hitlerjevci tudi Nemca Draga Kobeta, ki — ne zna nemški!

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandeljev, pljučnem kataru, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes skrbimo za to, da čisto očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravnih »Franz Josefov« grenčice.

Izleti »Putinka« z avtokarom za prihodnjo nedeljo 5. avgusta v Rogaško Slatino odhod ob 6. uri, povratek ob 23. uri. Cena 55 Din. Ker je v Rogaški Slatini višek sezone, prosi uprava »Putinka«, da se izletniki, ki nameravajo potovati v Rogaško Slatino, takoj prijavijo. — Na Bled odhod ob 5. uri izpred hotela »Orel«, povratek ob 24. uri. Cena 155 Din.

Slovenski javnosti. Iskrene simpatije, ki jih je naša javnost pokazala rudarjem v revirjih TPD za časa njihove gladovne stavke, so našemu rudarskemu delavstvu dale upravičenega upanja, da bodo v svoji veliki stiski deležni tudi skromne dejanske podpore pri onih slojih, ki z razumevanjem spremljajo njihovo veliko borbo. Ta borba še dolgo ni končana; slovenskim rudarjem so brez dvoma namenjene še ure težjih preizkušenj, kakor so jih prebili doslej. V takšnih razmerah je dolžnost nas vseh, da mislimo v prvi vrsti na rešitev rudarske mladine, ki ji je naložen v trpljenju najtežji križ. Rešitev mladine, ki jo doma čaka samo brezupna negotovost, pa je samo v tem, da ji kjerkoli pomagamo do dela in kruha. Zato se akcijski odbor vnovič obrača na vse trgovce in obrtnike ter na vse zasebnike, ki potrebujejo vajenca (vajenka) v svojih obratih ali delavca (delavko) v svoji hiši s prošnjo, da ga vzamejo iz trpečih, pa vzorno poštenih rudarskih rodbin in na ta način vsaj malo pripomorejo do olajšanja bede v revirjih. V vseh primerih posreduje Akcijski odbor za pomoč gladujočim rudarjem. Ljubljana, Wolfova ulica št. 1.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 4. t. m.: ob 12.15: reproducirani koncert orkestra Paula Godwina; 12.45: poročila; 13.00: čas, reproducirana moderna plesna glasba; 13.30: vokalni jazz-ansambli na gramof. ploščah; 19.00: primorska ura; kompozicije Brede Ščekove (g. Venturini), pevsko društvo »Taborec«; 19.30: zunanji politični pregled (dr. Jug); 20.00: radijski orkester; 21.00: radijski orkester; 21.00: vokalni koncert g. Josipine Sivčeve, vmes citre solo, g. Mezgolič; 22.00: čas, poročila, lahka glasba.

Grajski kino. Danes zadnjikrat »Črni luzar«. Od sobote dalje najuspešnejša opereta »Grofica Marica«. Szőke Szakall, Ernest Verebes, Hubert Marischka.

Kino Union. Dvojni spored »Plamena srt« z Buffalo Billom, in Ken Maynard »Pravda zmaga«. Oba filma sta govoreča ter silijo napete vsebine.

Mariborski teden

od 4. do 15. avgusta 1934

Repertoar Narod. gledališča

Sobota, 4. avgusta ob 20. uri v mestnem parku na otroškem igrišču ob koncu Tyršove ulice: »Kulturna prireditev v »Črni mlaki«. Premiera.

Premiera Golieve komedije »Kulturna prireditev v Črni mlaki« bo na otroškem igrišču v mestnem parku, v soboto, 4. avgusta ob 20. uri. Komedija je posrečena satira, vsebinsko izredno zabavna ter bo uprizorjena v največjem stilu z veliko komparzerijo, godbo, številnimi vozili itd. Ves ogromni aparat vodi glavni režiser J. Kovič. Nastopijo Dragutinovičeva, Zakrajškova, Kraljeva, Gorinkova, Savinova, Barbičeva, Čepičeva, Tovornikova, Križajeva, P. Kovič, Skrbinšek, J. Kovič, Medven, Grom, Rasberger, Gorinšek, Blaž, Furijan, Nakrst, Harastovič, Štandeker, Crnobori, Verdonik, Lobnik, Turk in drugi. Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni (tel. 23-82). Cene sedežem od Din 10 do 35. Stojišča po Din 8 in 5. Blagajna bo odprta eno uro pred premiero.

Prireditve: — Kaj bo jutri v soboto? Ob 10.30: svečana otvoritev III. Mariborskega tedna. Od 11. do 12.: Koncert vojaške godbe na razstavišču. Ob 20.30: Gledališka predstava: Pavel Golia »Kulturna prireditev v Črni mlaki« v Mestnem parku. **Nedelja 5. avgusta 1934.** Ob 9. uri: Medmestni teniški turnir Beograd-Maribor na teniških igriščih ISSK Maribora (Čopova ul.). Ob 10. uri: Jubilejno zborovanje Združenja čevljarjskih mojstrov v Mariboru ob 50letnici obstoja (Gambrinova dvorana). Ob 10. uri: Motociklistične dirke na krožni progi Maribor - Kamnica - Maribor, priredi Moto-klub Maribor. Ob 10.30 do 12. ure: Promenadni koncert na zabavišču. Ob 18. uri: Kvalifikacijska nogometna tekma SK Reka, Ljubljana: SK Svoboda, Maribor na igrišču pri Magdalenskem parku. Od 20.30 do 22. ure: Promenadni koncert na zabavišču.

Za obiskovalce III. Mariborskega tedna je po rešitvi ministrstva prometa, Beograd M. S. Br. 55.265 dovoljen 50% popust na železnici za odhod od 3. do 15. avgusta 1934 in za povratek od 4. do 16. avgusta 1934.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolčnih živcev, bolečinah v boku, zasoplenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, poboitosti povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniški uporabljajo »Franz Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterialne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Otvoritev razstave »Pro deo«. Danes dopoldne ob 11. je bila na IV. deški osnovni šoli v Gosposvetski ulici svečano otvorjena propagandna razstava pod geslom »Pro deo«. Razstavo je otvoril g. dr. Tominšek in je otvoritvi prisostvovalo precej ljudi. Navzoči po so bili tudi zastopniki raznih civilnih in cerkvenih oblastev, med njimi okrajni glavar g. dr. Senekovič, okrajni podglavar g. Eilec, policijski nadkomisar g. Kos, upravnik glavne pošte g. Ingolič, zastopnik mestne občine g. dr. Senkovič, nadalje stolni župnik msgr. g. Umek, stolni dekan g. dr. Cukala, prelat g. dr. Kovačič, kanonik g. dr. Mirt, ravnatelj kaznilnice g. Vrabl in drugi. V otvoritvenem govoru je g. dr. Tominšek obrazložil obenem pomen razstave, ki bo odprta ves čas »Mariborskega tedna«. Po uradni otvoritvi so si navzoči ogledali razstavo in jim je namen in pomen tolmačil vodja razstave g. Mesner. Razstava je nameščena v prvem nadstropju šole v treh učnih sobah.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 22 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 15.1 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 21 stopinjah 735.4, reduciran na ničlo pa 732.9; relativna vlaga 83; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved pravi, da bo vreme ostalo še nekaj dni lepo.

Sedmina za pokojnim generalom Rudolfom Maistrom

**Zivi spomini na mrtvega narodnega junaka
in slovenskega pesnika**

Slovenci imamo lep običaj, da se v go-
tovih dneh spominjamo svojih dragih po-
kojnikov. Med te običaje spada tudi sed-
mina, to je sedmi dan smrti. Upoštevajoč
narodni običaj in v znak velikega spo-
štovanja do pokojnega generala Maistra
je priredil sinoči Oblastni odbor Narodne
obrane na verandi »Uniona« komemora-
cijo za pokojnim, na kateri se je množica
ljudstva ponovno poklonila Maistru kot
vojaku, pesniku in narodnemu delavcu.

Vabilu Oblastnega odbora Narodne o-
brane so se odzvali v častnem številu
vsi sloji. Maistrovega Maribora in bile so
zastopane vse državne, vojaške in samo-
upravne oblasti ter vse mariborske na-
cionalne in narodno-obrambene organiza-
cije. Opazili smo med navzočimi globo-
ko užaloščeno vdovo go. Matijo in oba
sinova gg. Hrvoja in inž. Boruta, nada-
lje mestnega župana g. dr. Lipolda, z
gospo, oba okrajna glavarja gg. dr. Se-
nekoviča in Milana Makarja, predsedni-
ka okrožnega sodišča g. dr. Žihra, po-
veljnika inž. podčastniške šole polkovni-
ka g. Putnikoviča, poveljnika maribor-
skega topniškega polka polkovnika gosp.
Čakovskega, stolnega župnika msgr.
Umeke, senatorja g. dr. Ploja, narodna
poslanca gg. Krejčiča in Spindlerja z go-
spo, predstojnika mestne policije gosp.
Radoševića, vpok. ministra g. dr. Kukov-
ca, proto Trbojeviča, vpok. polkovnika
g. Cvirna, okrajnega šolskega nadzornika
g. Tomažiča, mestnega fizika g. dr.
Novaka, med zastopniki nacionalnih or-
ganizacij gg. Dojčinoviča za Sokolsko
župo, Malenška za Zvezo Maistrovih
borcev, Pirca in Goleža za Zvezo kul-
turnih društev, Desnico za viteške sek-
cije NO, dr. Cacafuro za SLD, inž. Šlaj-
merja za SPD, Lukačiča za narodne že-
lezničarje, Antona Bajta za Narodno stro-
kovno zvezo, Jaga za mornarsko sekcijo
JS, Pinterja za združenje trgovcev, Bu-
reša za okrožni odbor obrtnih združenj,
Mejovška za Slovensko trgovsko dru-
štvo, dr. Fornazariča za »Jadran«, Kralja
za »Nanos« itd. itd.

Namesto najavljenega Maistrovega to-
variša polkovnika g. Vaupotiča, ki zara-
di bolezni ni mogel priti, je govoril o
Maistru kot vojaku njegov prijatelj in so-
bojevnik prof. g. dr. Dolar. V jedrnatih
bežnih potezah je orisal mnoge dragoce-
ne vojaške spomine in prikazal pokoj-
nega generala kot moža, ki ga je dala
našemu narodu usoda, da mu dela zgo-
dovino. Govornik je opisal pokojnikove
velike vojaške vrline in sposobnosti ter
njegov moistrovski prevrat leta 1918. Po-
veličeval ga je kot častnika, neustrašene-
ga in odkritega značaja, kot vseskozi

vestnega in korektnega, ki je bil s svojo
markantno postavbo strah nasprotnikov,
kot moža, ki se je znal pomagati v naj-
težjih časih. Čeprav med svetovno voj-
no ni bil sredi ognja, je vendar z njemu
priroteno bistrostjo presojal vse dogodke
svetovne vojne, o kateri je menil, da
lahko pripelje naš narod v nebesa ali pa
ga pahne v peklenko trpljenje. Kako bi
stroviden in kako dober strateg je bil
pokojni general, pa nam najbolj živo pri-
čajo dogodki prevratnih dni. Vse je izve-
del po programu in po fizikalnih zakonih
nujnosti. Maistrov moistrovski udar nam
pove, da ni ničesar poskušal. Kjer je u-
daril, tam je držalo, ker je imel ves na-
črt pripravljen do podrobnosti. Ves nje-
gov boj pa je bil obenem bojevan na
etični podlagi. Zahteval in branil je le to,
kar je bilo in je naše. Ko se mu je vse
posrečilo, ni poznal maščevanje in nobe-
ne barbarske krutosti, ki so lastne takim
dogodkom.

Usoda tihotapcev

**Pismo s stika treh mej
v Slovenski Krajini**

Ljudstvo se noče in noče izpometo-
vati. Vse številne žrtve, ki so padle ob
državnih mejnikih, so za nekatere še vse
premajhna svarila, da bi opustili svojpo-
gubonosni posel, tihotapljenje blaga v
sosednje ali v našo državo. Kakor slepi
drvijsko mimo teh groznih žrtev svoje
lahkomišljenosti in stavijo dalje svoje
življenje na kocko. Družinskim očetom ni
mar za družine, nagnenje do prepoveda-
ne poti je večje kakor so vse vezi! Pa
da bi vsaj obstali, če jih zasačijo na meji.
Ne, podajo se v beg, a ne vedo, da hito
svojemu pogubljenju nasproti. In tako
padajo žrtve. Ljudstvo za hip strmi in se
zaveda svoje lastne krivde, a že s pr-
vim večernim mrakom se zopet plazijo po
skrivnostnih poteh proti meji, kakor da
bi mu bilo tihotapstvo že v krvi. Res,
čudno je prebivalstvo naših obmejnih
vasi.

Ocinje. Vas leži tik avstrijske meje.
Kaj radi prehajajo prav v tem sektorju
tihotapci na avstrijsko stran. Tako je
bilo tudi pred dnevi. Posestnik Avgust
Bertolanič iz Sotine se je namenil v dru-
žbi še drugih možakarjev s tovorom jaje
v Avstrijo. O polnoči so šli z doma ter
prešli neopaženo našo mejo. Tik nje pa
so jih čakali že na avstrijski strani av-
strijski kupci. Ob treh zjutraj je bila
kupčija sklenjena, denar izročen in Ber-
tolanič se je s svojo družbo vrnil na na-
šo stran. A komaj so prav stopili na

Kjer je videl nevarnost, ni stopil stran,
marveč ji je šel smelo nasproti. Čeprav
je bil ves vojak, ga to ni izčrpalo in so
njegovi uspehi tudi v tem, da je bil vse-
stranski. Neverjetno je število njegovih
prijateljev, ki si jih je pridobil s svojo
slovensko demokratičnostjo, ki mu je pri-
šla prav zlasti v usodnih dneh. Služil je
vsemu narodu in v službi ni poznal strah-
u, marveč skrb. Ko nam je zasekal se-
verno mejo, je bil prisiljen braniti jo z
mečem. Z besedami: »Ob toplih mislih
bo živel legendarni naš heroj večno med
našim narodom!« in z vzklikom: »Večna
mu slava!« je govornik končal svoje be-
sedne, ki so globoko rezale v srca vseh
navzočih.

O Maistru kot pesniku je nato govoril
ravnatelj Studijske knjižnice g. dr. Janko
Glaser, o Maistru kot narodnemu delav-
cu pa g. dr. Jančič. Oba govora bomo
še objavili.

Ob zaključku sedmine se je g. dr. Jan-
čič zahvalil vsem navzočim za prisot-
nost, s katero so pokazali, da ne bo mi-
sel na pokojnega generala nikdar vsah-
nila v slovenskih srcih, marveč bo žive-
la veke in generacije in bo duh velikega
Maistra vedno naš vodnik. Njegov spo-
min so stoji počastili s trikratnim »Sla-
va!«

naša tla, že jih je opazil naš graničar in
jim zaklical, naj obstanejo. Kaj malo so
se zmenili za njegov poziv. Podali so se
v beg, ne meneč se za ponovne klice
stražarja. Pa je strel zagrmel v temo in
s krikom se je zgrudil Bertolanič, dočim
se je ostalim posrečilo izginiti v temi.
Ranjenega Bertolaniča, ki ima prestre-
ljeno stegno, so zaslišali ter ga takoj
prepeljali v bolnišnico. Izdal je tudi svo-
je tovariše in zaslužena kazen jim prav
gotovo ne uide. Eden izmed beguncev je
imel toliko sreče, da je pri begu dobil
strel med noge, ki mu je pa preluknal le
predpasnik.

Do streljanja pa je prišlo tudi v bližini
vasi Kuzme. Že v večernih urah je služ-
bujoči graničar opazil, da se po skriti
stezi približuje meji neznan možakar, no-
seč v roki precejšen zavoj. Pustil ga je,
da je prišel bliže, ko pa je bil le še 10 ko-
rakov od njega odstranjen, mu je zakli-
cal, naj obstane. Kakor je že navada vseh
tihotapcev, se je jadrno zasukal in zbe-
žal v gozd. Po predpisih mu je stražar
še dvakrat zaklical, potem pa je sprožil.
Zaradi drevja ga ni zadel in tihotapci se
je posrečilo, da je odnesel zdravo kožo. V
zavoj, ki ga je odvrget, so našli jajca,
katera je neznanec nameraval vtihotapiti
v Avstrijo.

Značilno pri vsem tem pa je dejstvo,
da skušajo tihotapiti tako blago v so-
sednjo državo, pri katerem je dobiček ta-
ko malenkosten, da se niti ne izplača ta-
ko dolga nočna pot, kaj šele tvegati pri
tem tudi svoje življenje.

Podpirajte Protituberkulozno ligo!

prišel v Groix proučevati morje, in ga
je Yves že parkrat vozil na svoji ladji.
»Prepričan sem bil, da je tako,« je glu-
ho mrmral. Potem se je negotovo dvig-
nil in šel proti domu.

Žena mu je skočila nasproti:
»Ti Yves? Že tu? Kako me veseli!«

»A...«

»Je bil lov dober?«

»Da, Marie Jeanne, izboren... izbo-
ren. Kaj pa je tu novega?«

»Nič. Nisem videla nikogar. Kar si od-
šel, nisem stopila iz hiše.«

»A...«

»Kaj pa ti je? Kako si bleđ? Ali si
lačen?«

»Ne, nisem lačen. Danes mi ni nič
prav... svežega zraka bi rad... zdi se
mi, da sem bolan... duši me tu v hi-
ši... pojdiva malo na sprehod.«

In sta šla.

Stala sta pred strahovitim prepodom.
Ribiči mu pravijo »peklenska luknja«.

V nočeh brez meseca blodijo tam duše
utoplencev, ki so umrle s težko krivdo
na srcu.

»Ne hodi tako blizu, Yves! Strali me
je...«

Instinktivno mu je prožila desnico, ki
jo je trdno stisnil.

»Le mirno, Marie Jeanne! Sicer pa,
ako padem v prepad, me ne izvleče niti
satan.«

»O Yves, tako se bojim...«

»Zakaj neki? Ako sedaj umreš, ali bi

Sport

SK Svoboda:SK Reka. V nedeljo 5.
tm. gostuje v Mariboru prvak drugega
razreda ljubljanskega okrožja SK Reka
ter bo odigrala proti prvaku mariborske-
ga okrožja SK Svobodi prvo kvalifika-
cijsko tekmo za vstop v prvi razred
LNP. Tekma bo na igrišču SK Svobode
in se bo pričela ob 17.

**Tekmovanje za državno nogometno
prvenstvo.** V nedeljo 5. t. m. se odigra
tretje kolo in se bodo srečali v Ljubljani
Ilirija:Hašk, v Osijeku Concordia:Slavi-
ja, v Beogradu BSK:Jugoslavija, v Sara-
jevu Slavija:Sask, v Splitu Hajduk:Split,
v Banjaluki Krajišnik:Hajduk (Osijek), v
Apatinu Tri zvezde:ŽSK in v Kragujev-
cu Radnički:Gradanski. V Zagrebu za-
radi sokolskega zleta ne bo nogometnih
tekem.

Agilni »Aeroklub« Maribor, jadrnalna
skupina Studenci, prireja ob priliki le-
tošnjega Mariborskega tedna razstavo
brezmotornega letalstva. Izložila bo do-
ma izdelano brezmotorno letalo »Vrana«,
s katerim je izvežbala že celo vrsto nav-
dušenih sportnikov za dobre letalce. Po-
leg »Vrane« razstavi veliko število mode-
lov brezmotornih letal najrazličnejših ti-
pov. Tehnika in razvoj brezmotornega
letalstva bo razvidna iz razstavljenih
risb in načrtov, ki bodo tudi laikom ob-
jasnila vse podrobnosti krasnega brez-
motornega sporta.

Prvo srečanje z očetom

Na vprašanje: »Katero je bilo vaše
najpomembnejše raključje v življenju?«
je »Daily Mailu« nekdo odgovoril: Svo-
je matere nisem nikdar poznal, zgubil
sem jo že ob rojstvu, oče pa se je izse-
lil nekam v Kanado. Mene je prepustil
stari materi, da me je ta vzgojila. Ko
sem bil star 18 let, je izbruhnila svetov-
na vojna in tudi jaz sem se moral od-
zvati pozivu, ter sem se kaj kmalu zna-
šel v strelskih jarkih. Ko sem se nekega
dne po prvem naskoku zopet zatekel v
neko duplino, sem tam našel starejšega
vojaka, ki je pripadal nekemu kanad-
skemu polku. V strelskih jarkih si ne-
znanci kaj kmalu postanejo prijatelji in
tako mi je tudi ta možakar kmalu pričel
pripovedovati svojo življenjsko zgodbo.
Bil je Anglež kot jaz, pred 18 leti mu je
umrla žena in v svoji veliki nesreči se
je izselil, v domačem kraju pri svoji
materi pa je pustil svojega edinega sina.
Ko je dokončal svojo povest, je potegnil
iz žepa fotografijo ter jo pokazal meni,
rekoč: »To je slika moje pokojne žene
na poročni dan.« Na svoje nedopoved-
ljivo presenečenje sem spoznal, da gle-
dam pred seboj sliko svoje matere. Ena-
ko sliko je namreč imela doma tudi mo-
ja stara mati. Našel sem svojega očeta
v strelskem jarku.

Gabriel Faure:

Prepad

Ko je »Marie Jeanne« opolnoči zapu-
ščala Groix, je našla ob ustju reke raz-
burjeno morje in viharén veter. Ko pa
se je začelo daniiti, se je morje pomirilo
in lov na ribe je bil uspešen. Na tisoče
sardin se je že lesketalo na dnu ladje.
Štirje ribiči in mornarček, ki so tvorili
posadko, so bili zelo veseli. Sedaj odplu-
jejo v Larmor, da prodajo ribe, potem
pa se vrnejo v Groix, kjer hočejo pre-
živeti veselo nedeljo.

Le Yves Kerdec, lastnik ladje, je mra-
čen in molči. Ne odgovarja niti vpraša-
njem mornarjev, ki se skrivoma pogle-
dujejo. Zakaj je tako potrt? Ima denar-
ne skrbi? Lov je bil vendar bogat, red-
ko se je sezija pričela tako srečno. Srč-
ne boli? To je še manj verjetno. Ni še
leto dni, ko je poročil Marie Jeanne, naj-
bogatejšo dedinjo v Locmariji. Kot doto
mu je prinesla to lepo ladjo, ki vzbuja
povsod zavist in ki ji je v zahvalo dal
ženino ime. Ker ne vedo kaj naj mu re-
ko, sedi vseh pet mož tiho na ladji in
gleda po morju.

Na vzhodu plameni Belle-Ile v zaha-
jajočem solncu in po bleščeči gladini dr-
či ladja kot po srebrnem zrcalu.

Ko je »Marie Jeanne« srečala drugo
sardinsko ladjo, se je Yves nenadoma
dvignil in zaklical lastniku:

»Hej, Peter, ali voziš naravnost v
Groix?«

»Ne takoj. A opoldne sem tam.«

»Me vzameš s seboj?«

»Gotovo.«

»Moji ljudje bodo prodali sardine v
Larmorju. Jaz pa moram čimpreje do-
mov.«

*

Ko je bila v Groixu ura dvanajst, je
zapustil Yves Kerdec čoln. Žena ga pri-
čakuje šele v mraku. In prav to ga mu-
či — ali jo najde doma?

Z urnimi koraki je šel po obali, mah-
nil skozi vasio, ne da bi ga kdo opazil,
hitel mimo cerkve in stopil v svojo hi-
šo.

»Hej, Marie Jeanne!«

Nič odgovora. Nje ni doma. Yves je
udaril s pestjo po mizi in grozeče zaklel.
Zapretel je s pestjo proti sliki na steni
in zapustil hišo. Zapalil si je pipo in sto-
pil v krčmo.

»Hej, krčmar. Prinesite mi žganja!«

»Že nazaj, Kerdec?«

»Da, ne gre nič več.«

Da bi se napil poguma je praznil čašo
za čašo, pri tem pa ostro opazoval ho-
tel, ki je stal nasproti krčme. Nenado-
ma je vztrepetal. Vsa rdeča je stopila
iz hotela Marie Jeanne, se ozrla na vse
strani, ali je kdo ne vidi, in stekla.

Trenutek kasneje se je pokazal tudi
gospod Bernard, slikar iz Pariza, ki je

ne bila rešena... kot jaz? Ali se bojiš
priti v peklo?«

»Tebi se meša. Zakaj to vprašanje?«

»Ne, ne meša se mi. Popolnoma miren
sem. Popolnoma miren, kakor vidiš...
A povej mi: Ali si ničesar ne očitaš?«

»Ne. Prisegam ti.«

Pritegnil jo je k sebi in stisnil njena
zapestja.

»Lažnjivka!«

»Yves!«

»Lažnjivka! Prešušnica! Umri!«

Padla je na kolena:

»Da, saj je res... Kriva sem... Od-
pusti mi...«

»Ne, Marie Jeanne, umreti moraš,
umreti takoj. Ne dam ti niti časa, da po-
moliš.«

S trdnim sunkom je pogljal tresočo se,
lepo grešnico v črno, zevajočo prazni-
no. Prekrižal se je in odhitel v vas.

»No, gospod Bernard, ali ne bi danes
obiskali peklenske luknje? Do večera ni-
mam dela. Oseka se bliža in morje bo
prav plitvo, lahko bova prodrli v jame.«

»Prav ljubeznivi ste, Kerlec. Z vese-
ljem pojdem.«

»Pojdiva takoj!«

Vedno kramljajoč sta se napotila pro-
ti morju. Yves se je šalil in se silil sme-
jati. V devetih minutah sta bila oba na
robu razjedenih pečin in se jela spuščati
nizdol.

»Bodite previdni, gospod Bernard! Na

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Izpustite jo!« je zaorilo hkratu tisočeri-
grl.

»Žrtvujte bogovom!«

Na trgu so se zgrinjale vedno večje
 množice in prve skupine so se že prič-
 le zaganjati proti dvornemu obzidju, pro-
 ti stražam, ki so same trepetale in mrle
 od groze.

Zemlja se je tresla dalje, sunki so po-
 stajali močnejši, hiše so se rušile s straš-
 nim hruščem. Nekateri so se vnele, in
 ko pekel črno nebo so osvetljevali kr-
 vavi zublji.

Asarhadan, ki se ves dan ni mogel od-
 ločiti za nobeno dejanje, je z grozo pla-
 nil iz svoje sobe in bežal na prosto. Sil-
 no mramornato zidovje je škripalo, prvi
 kamni so izpadali. Begal je po vihar-
 ni noči čisto sam. Groza in obup sta mu
 meglila razum. Ne da bi vedel kako, je
 pribežal pred Ofirijino palačo. Vrata so
 bila odprta in nezastražena. Stražniki so
 pobegnili. Planil je v nerazsvetljeni hod-
 nik in se vzel po stopnicah v prvo nad-
 stropje. Po hodnikih, ki so škripali, so
 begale sužnje, komornice in družabnice,
 klicale, kričale in se jokale. Nobena se

ni zmenila zanj. Kakor nor je zgrabil pr-
 vo, jo stresel in vprašal:

»Kje je velika hči faraona faraonov?«
 Ženska se je prestrašila, da je one-
 mela.

»Kje je tvoja gospodarica?«

»Tam...« je izdala iz sebe, dvignila
 roko in pokazala proti sobani, iz katere
 je prihajala medla svetloba.

Asarhadan je izpustil žensko in planil
 proti vhodu. Z odprti vrat je zagledal
 razkošno sobano z velikim zlatim kipom
 Rāja na koncu. Iz dveh daritvenih žar
 se je dvigal proti stropu modrikasti dim
 in širil po sobani omamen duh. Pred ki-
 pom je klečala na preprogi Ofirija, oble-
 čena v obleko svečenic s ptičjim pokri-
 valom iz kovanega zlata na glavi. Asar-
 hadan je obstal in ostrmel. Slika moleče
 deklice ga je s svojo čarobno lepoto do
 dna omamila. Kakor v čudovitih sanjah
 je poslušal njeno molitev:

»Ki si gospod gospodov, vladar vla-
 darjev, stvarnik veseljstva in zemlje na-
 še in Atlantide in Semisirisa našega, ki
 si velik in najvišji, ki si Rā: dvignil ro-
 ko svojo, gani s prstom svojim, reši

nas! Skrbi zanj, ki ga ljubim; ne dovoli,
 da ga uniči sila podzemlja; pripelji ga
 k meni, o veliki, o najvišji, o Rā...«

»Zame moli,« je vzkliknil Asarhadan in
 skočil k njej:

»Dobrotna, najdobrotnejša!«

»Dragi!«

Dvignila se je, pogledala ga s pogle-
 dom polnim blažene sreče, planila mu
 okoli vratu in ga poljubila.

»Priklicala sem te. On te mi je poslal.«

»Kaj se godi, najslajša?« je vzkliknil
 ves iz sebe. »Svet se podira, bliža se
 konec...«

»Ko si pri meni, se ne bojim ničesar
 več. Ni me strah niti najstrašnejšega!«
 Tedaj je zaklical zunaj nekdo z obup-
 nim glasom:

»Izpustite čarovnico!«

»Izpustite jo!« so odgovorili drugi gla-
 sovi.

»Vsi mislijo, da je to kazn za to, ker
 so zaprli Arikdinilo,« je dejala Ofirija.

»In verujejo to tudi ti?«

»Ne vem...«

»Ne veruj! Arikdinila ni čarovnica.
 Prav tako navadna ženska je, kakor vsa
 ka druga.«

»Misliš?«

»Vem.«

»Kako?«

»Ker vem, česar nihče drugi ne ve.«

»Kaj?«

»Kdo je.«

»Kdo?«

»Moja prababica, mati prvega otroka
 Semisa Menofisa, faraonka Bala...«

Ofirija je odprla usta, a glasu ni bilo
 iz njih.

»Da,« je ponovil Asarhadan. »Bala, o
 kateri so vsi mislili, da je bila že pred
 sto leti žrtvovana svetemu biku. Bogovi
 so jo rešili in zatekla se je v votlino
 Oserčaja, privzela je videz čarovnice...«
 »Bala... Bala... nesrečna Bala...«
 je vzkliknila Ofirija. »Potem zares ni
 čarovnica in ni kriva teh strahot...«

»Ni.«

Nov strahovit sunek je zamajal tla.
 Sobana se je zazibala, kakor da bi stala
 na ladi. Na steni za kipom Rāja je za-
 zijala velika razpoka. Ofirija je kričala
 in se krčevito oklenila Asarhadana.

»Beživa!« je dejal faraon in potegnil
 Ofirijo za seboj proti vratom. Nista jih
 še dosegla, ko se je ogromni zlati kip
 najvišjega božanstva zamajal in zrušil na
 tla.

Bežala sta po temnem hodniku in se
 zaletavala v kupe kamenja, ki se je bilo
 sesulo s sten. Upehana, potolčena in tre-
 soča se od groze sta pribežala na pro-
 sto. Ploha ju je oblila z vso silo in pre-
 močila do kože. Preko stavb in obzidij
 sta zagledala v daljavi svet gorečih se-
 misirskih hiš.

Murska Sobota

Nova tovarna. Kakor čujemo, se je ba-
 je osnovala delniška družba z namenom,
 da zgradi pri nas tekstilno tovarno. Uspe-
 hi dosedanjih pogajanj so zelo zadovo-
 ljivi in so baje že nakupili potrebne ob-
 jekte, ki jih bodo preuredili v tovarni-
 ške prostore. Ker pa ti ne bodo zadost-
 vali, bodo tudi še prizidali. Z ozirom na
 vedno večje naraščanje brezposelnosti
 naših sezonskih delavcev, to pobudo is-
 kreno pozdravljamo. Lepo število delav-
 cev, ki so že danes obsojeni na brezde-
 lje, bo na ta način zopet prišlo do za-
 služka, ki ga je do sedaj iskalo zaman.

Osebnost. Sin tukajšnjega veletr-
 govca g. Miroslav Berger, je bil diplo-
 miran na praški univerzi za gradbenega
 inženjerja. Čestitamo!

Vuzenica

Požar v Vuzenici. V noči na preteklo
 sredo je iz neznanih vzrokov izbruhnil
 požar v gospodarskem poslopiju gostil-
 ničarja Jezerška v Vuzenici. Ogenj se je
 hitro razširil na vse manjše objekte in
 tudi stanovanjsko hišo, ki so jo obranili
 katastrofe na pomoč prispeli gasilci iz
 Vuzenice, Mute in Marenberga, dočim so
 postali vsi ostali objekti žrtev požara.
 Škoda je precejšnja, a je krita z zava-

rovalnino. Pri gašenju se je hujše pone-
 srečila bivša gostilničarka Marija Še-
 brekova. Na njo se je zrušil zid in jo ta-
 ko hudo poškodoval, da so jo morali ta-
 koj prepeljati v bolnišnico.

Zdenci

Ogenj. V Zdencih je v ponedeljek
 zvečer izbruhnil ogenj v gospodarskem
 poslopiju posestnika Franca P e r i c a.
 Ogenj se je naglo razširil in so plameni
 namah objeli tudi poleg stoječo stano-
 vanjsko hišo. Oboje, gospodarsko po-
 slopije in stanovanjska hiša, je pogorelo
 do tal. Škoda, ki je le deloma krita z
 zavarovalnino, je precejšnja. Širijo se
 govorice, da je nastal ogenj zaradi ne-
 pazljivosti domačinov. Gasilci, ki so pri-
 hiteli na pomoč, niso mogli stopiti v ak-
 cijo zaradi pomanjkanja vode.

Sobo išče

**DVE STROGO SEPARIRANI
 SOBI.**

po možnosti v centru mesta,
 iščem za časa od 10. do
 30. avgusta. Prijave na upra-
 vo lista pod značko »Tečaj«,
 3156

pačen korak vas vrže v prepad! Napa-
 čen korak in izgubljeni ste!«

»Nikar me tako ne strašite!«

»Čisto sem vam pozabil povedati, da
 napravite oporoko!«

»Molčite, Yves, bojim se!«

Z globokim smehom se mu je rogala
 Kerdec:

»Ah, ah! Bojite se. Le pomislite na
 svoje ljubavnosti! Ako umriete, kaj naj
 počne Marie Jeanne?«

Te šale so popolnoma zmedle uboge-
 ga slikarja. Mrzel znoj mu je lil po licih.
 Pred očmi se mu je zamegnilo. Priime-
 nu Marie Jeanne se je zdrznil in noga
 mu je zdrsnila.

Obvisel je nad pohlepno globino in se
 z obema rokama oprijel najprej štrleče
 skale.

»Na pomoč! Na pomoč! Ako omagajo
 prsti, sem izgubljen!«

»Da, izgubljeni ste. A ne računajte
 name, da vas rešim.«

»Kerdec, za božjo voljo!«

»Saj najdete tam doli Marie Jeanne-
 to! Že leži na dnu prepada.«

»Morilec!«

Strašno se je razlegel glas nad brez-
 domom.

»Ne, le sodnik. Ko ste mi ugrabili Ma-
 rie Jeanne, ste me oropali vse sreče na
 zemlji. Vzajem si vaše življenje — pa
 sva hoti!«

»Milost, Kerdec, milost! Moči mi po-

hajajo, roke spuščajo. Vse vam dam, če
 me rešite!«

»Ne.«

»Na pomoč!«

»Ne kričite tako! Njima pomena. Po-
 polnoma sama sva in razen mene vas ne
 more rešiti nihče.«

»Milost, milost!«

Kerdec se ni dal omehčati. S težkim
 čevljem je odbrenil roki, ki sta se kr-
 čevito oklepali skale. Čul je še krik, na-
 to pa udarec človeškega trupla.

Glasno se je zakrohotal... omračil se
 mu je um.

Včeraj so mi ga pokazali na veselici.
 Sam je šel domov, veliko govoril in se
 križal...

Starost živali.

Malokateri človek učka 100 let; vča-
 sih pa se to le zgodi. Nasprotno, živali
 prav pogosto učkajo to visoko starost.
 Večje živali navadno delj živijo. Tako u-
 čaka slon tudi do 200 let. To visoko sta-
 rost učkajo tudi nekatere ribe in želve.
 Labod dočaka včasih tudi do 500 let. Tu-
 di druge ptice doživijo visoko starost,
 tako n. pr. papiga 200 let, orel, sokol,
 včasih tudi vrana živijo 100 do 120 let.
 Leta 1869 je poginil neki sokol, ki so ga
 ujeli leta 1745, to je 104 leta poprej. Že
 takrat je bil precej prileten. Beloglavi
 jastreb je v nekem zoološkem vrtu do-
 čakal 118 let.

Gospodarske vesti

Lastnikom obveznic vojne škode. Za-
 radi nepravilnega tolmačenja pravilnika
 za zamenjavo obveznic loterijske 2 in
 pol odstotne državne rente za vojno od-
 škodnino, opozarja oddelek državnih
 dolgov in državnega kredita v finanč-
 nem ministrstvu na neke tendenciozne
 vesti. Stare obveznice imajo prav to-
 likšno vrednost kakor nove, ki jih last-
 niki dobijo v zameno in naj jih zaradi
 tega ne prodajajo po nižjih cenah. Tudi
 ni res, da bi se stare obveznice bile za-
 menjavale samo do 1. avgusta. V in-
 teresu lastnikov je sicer, da jih zame-
 njajo čimprej, ker že lahko prejmejo
 na podlagi zadevnega kupona novih ob-
 veznic obresti od 1. avgusta. Če jih bo-
 do zamenjali pred 1. letošnjim septem-
 brom, bodo deležni ugodnosti, ki jih
 nudi žrebanje na dan 1. septembra t. l.
 Omenjeni oddelek sporoča nadalje, da
 se bodo stare obveznice zamenjavale še
 nadaljnjih 5 let, to je do 31. julija 1939.
 Od 1. avgusta t. l. se smejo sprejemati
 v kavcijo in depozit od državnih obla-
 stev in samoupravnih edinic samo nove
 zamenjane obveznice. Odtlej ne smejo
 biti več v depozitu ali kavciji pri teh
 oblastvih, marveč se morajo čimprej
 popisati ter predložiti najbližji davčni
 upravi. Davčne uprave bodo sprejemale
 stare obveznice v zameno do nove od-
 redbe oddelka državnih dolgov.

Turški gospodarstveniki v naši državi.
 Našo državo bo obiskalo te dni 20 pred-
 stavnikov turškega gospodarstva pod
 vodstvom znanega turškega podjetnika
 in podpredsednika carigradske trgovske
 zbornice Rešada-Nurija beja. Turški
 gospodarstveniki bodo obiskali najprej
 Banjaluko in nato stopili v stike s pred-
 stavniki našega gospodarstva. Obiskali
 bodo vse večje kraje naše države, ki
 imajo razvito industrijo. Zanimivo je,
 da je njihov vodja Nuri bej rodom iz
 Bosne.

**Službeni list banske uprave dravske
 banovine z dne 1. t. m. objavlja uredbo
 o društvi univerzitetnih slušateljev; na-
 redbo o kontroli kakovosti jaje za izvoz
 v Nemčijo; odredbo o dovozu čebel na
 ajdovo pašo in o točenju medu v letu
 1934.; objave banske uprave o pobira-
 nju občinskih trošarin v letu 1934. in
 razne objave iz »Službenih Novin«.**

Čudesa bodoče mode

Ženska in moška zunanost v bodočnosti.

Pavel Poiret, slavni kralj pariške in
 svetovne mode, je napisal članek, v ka-
 terem pravi, da bodo ženske v nekaj
 letih gotovo nosile hlače namesto današ-
 njih kril. Že danes smatramo plizamo, ja-
 halno, sportno obleko in spalno obleko
 »moške« oblike za nekaj, kar sme žen-

ska oblačiti brez ugovorov — zakaj bi
 ji potem zabranjevali hlače kot navadno
 oblačilo?

Seveda pa bodo morale biti hlače
 po Poiretovem mnenju takšne, da pod
 nobenim pogojem ne bodo ženski odvze-
 le posebne ženske note in jo napravile
 enake moškemu. Urezane bodo tako, da
 bodo sličile prej današnjemu ženskemu
 krilu, kakor pa moškim hlačam in bodo
 segale do meč. »Večerne« hlače bodo bo-
 gato opremljene s trakovi, gubami in
 čipkami, predvsem pa bodo ženske hla-
 če udobnejše od vseh današnjih moških
 hlač. Kakor današnje žensko oblačilo bo
 izginilo današnje žensko obuvalo s pol-
 visokimi petami, ki bo ustvarilo čedalje
 bolj deformiranje ženskih stopal. Izgini-
 li bodo tudi današnji ploski in majhni
 klobuki, ki dajejo obrazu pretrd izraz.
 Bodoči klobuk bo imel okusno opoginjen
 kraječ, ki bo oči rahlo zasenčil, kar bo
 le dvignilo njihovo lepoto.

Kar se tiče moške mode, se je ta že
 tako ustalila, da bo le malo sprememb.
 Postati bi morala le udobnejša. Današ-
 nji suknjiči so na primer vse pretesni.
 Že robec v žepu jih spravi iz faze.
 Stvaritelji bodočih mod in risarji bodo
 uporabili vse trike in prevajenosti, da bi
 zakrili nedostatkosti teles. Celo debele
 matrone bodo spremenili v vitke — toda
 pomisliti je treba, da bo bodoči ženski
 tip prej okrogel kakor vitek in tudi ob-
 leke bodo naravno okrogline bolj poudar-
 jale nego skrivale.

Umetnost, obrt in znanost si bodo po-
 dale roko, da bi ustvarile fantastično le-
 pe in izbrane kreacije. Obleke bodo na
 primer kemično pripravljene tako, da
 bodo svojo barvo avtomatično spremin-
 jale po glavni barvi okolice. To bodo
 pravi oblačilni kameleoni. Vse barve
 solnčnega spektra se bodo izražale tudi
 v obleki. Lepota in smotrenost bo geslo
 bodočega oblačilnega blaga. Ne bo več
 potrebno oblačiti se po vremenu. Žen-
 ske obleke bodo tudi zveneče, kajti ne
 samo vid in vonj, tudi sluh bo moral pri-
 ti po novi modi do svojih pravic.

Pobegli bacili tifusa

V bližini Brna na Moravskem imajo
 državni diagnostični-seraterapevtski ve-
 terinarski zavod, ki je te dni prejel za-
 voj s steklenico, ki se je pri prekladanju
 razbila. Osebe, je to opazilo, ko je
 že del tekočine iztekel in je hitelo popra-
 viti nezdgo. Ko je bilo to že skoraj go-
 tovo pa so iz napisu posneli, da se je raz-
 bila pošiljka kulture bacilov tifusa. Že-
 leznice so zaradi tega izolirali, kmau
 pa je prišlo od zavoda pojasnilo, da so
 bacili, ki so ušli sicer res bacili tifusa,
 vendar pa takšne vrste, ki ne učinkujejo
 na človeka in ni zaradi tega nobene r-
 varnosti.